

Οι Γεώτοποι του Ακάμα και η προστασία της γεωλογικής μας κληρονομιάς

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΔΕΙΧΝΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται, για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα προσφέρεται σε μονοήμερη βάση (9:00-13:00, 9:00-16:00).

Σημείωση 1: Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Σημείωση 2: Το πρόγραμμα διεξάγεται στο Φαράγγι του Άβακα ή σε άλλη τοποθεσία γεωλογικού ενδιαφέροντος, έπειτα από συνεννόηση με τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν τις γεωτεκτονικές διεργασίες, τις μεταβολές και τις ανακατατάξεις που συνέβησαν πριν εκατομμύρια χρόνια στον πλανήτη μας, όπως επίσης και τη γεωλογική ιστορία της Κύπρου,
- γνωρίσουν τη γεωποικιλότητα του Ακάμα, τα είδη των πετρωμάτων και να ενημερωθούν για σημαντικούς γεωτόπους της περιοχής, όπως φαράγγια, σπήλαια, ιδιαίτερα γεωμορφώματα, κ.ά.,
- αντιληφθούν τη σπουδαιότητα των γεωλογικών σχηματισμών του Ακάμα, τόσο ως προς τη γεωλογική τους σημασία, όσο και ως περιοχές σημαντικής οικολογικής, ιστορικής, οικονομικής και πολιτισμικής αξίας,
- παρατηρήσουν και να διακρίνουν τα βασικά είδη των πετρωμάτων της περιοχής,
- διερευνήσουν τη σχέση του γεωλογικού περιβάλλοντος με τη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής,
- εντοπίσουν ανθρωπογενείς παράγοντες που συμβάλλουν στην υποβάθμιση της γεωλογίας της περιοχής και να εισηγηθούν μέτρα αντιμετώπισής τους,
- αναπτύξουν δεξιότητες διατύπωσης υποθέσεων, ανάλυσης δεδομένων, επιχειρηματολογίας και κριτικής σκέψης σε θέματα που αφορούν τη γεωλογία της περιοχής, βασισμένοι σε δεδομένα που συλλέγουν από τα πεδία μελέτης,
- ευαισθητοποιηθούν σε θέματα διατήρησης και προστασίας του γεωλογικού μας πλούτου, όπως επίσης και σε θέματα αειφόρου διαχείρισής του,
- αναπτύξουν υπεύθυνες στάσεις που θα συμβάλουν στην προστασία και στην αειφόρο διαχείριση της γεωλογικής κληρονομιάς του τόπου μας,
- εισηγηθούν μέτρα προστασίας και προβολής της γεωποικιλότητας του Ακάμα και της γεωλογικής κληρονομιάς ολόκληρης της Κύπρου.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 – 10:00

Εισαγωγή στο θέμα και παρουσίαση της γεωλογίας της Κύπρου και ειδικότερα των σχηματισμών του Ακάμα. Συζήτηση για τις γεωλογικές ιδιαιτερότητες της περιοχής, τη σημασία των διαφορετικών πετρωμάτων στη διαμόρφωση των οικοσυστημάτων, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τις επιπτώσεις των ανθρώπινων παρεμβάσεων στη γεωλογική κληρονομιά του τόπου μας. Χρήση δορυφορικών χαρτών και φωτογραφιών για τον εντοπισμό σημαντικών γεωμορφωμάτων στην χερσόνησο του Ακάμα. Προετοιμασία για τη μελέτη πεδίου.

10.00 – 12.45

Πορεία προς το Φαράγγι του Άβακα (ή σε άλλο σημείο γεωλογικού ενδιαφέροντος). Εντοπισμός του γεωμορφώματος και άλλων φυσικών στοιχείων σε γεωγραφικό χάρη και συζήτηση για τον τρόπο δημιουργίας των φαραγγιών. Ακολουθεί η διαδρομή στο Φαράγγι του Άβακα και παράλληλη συμπλήρωση φύλλων εργασίας για τα είδη των πετρωμάτων που παρατηρούν σε όλη την διαδρομή, όπως επίσης και για τα είδη χλωρίδας και πανίδας που απαντώνται στο φαράγγι. Εντοπισμός και παρατήρηση του σπάνιου ενδημικού φυτού Κενταύρεια Ακαμαντίς, το οποίο απαντά μόνο στον Ακάμα. Ενημέρωση και συζήτηση για το Δίκτυο Μικρό-Αποθεμάτων Φυτών στην Κύπρο, για τη διατήρηση ειδών και οικοτόπων προτεραιότητας του προγράμματος Life που διενεργείται στην περιοχή. Παράλληλα, προβλέπεται η φωτογράφιση γεωμορφωμάτων, πετρωμάτων, απολιθωμάτων και χλωρίδας του φαραγγιού.

12.45 – 13.30

Επιστροφή στην αρχή του φαραγγιού και συζήτηση για τις ανθρώπινες παρεμβάσεις που παρατηρούνται στο πεδίο μελέτης και τις επιπτώσεις που αυτές μπορεί να έχουν στο περιβάλλον. Συζήτηση για τη σημασία των πετρωμάτων στη διατήρηση κάθε μορφής ζωής και αναζήτηση τρόπων διατήρησης και προστασίας των γεωμορφωμάτων, όπως επίσης και αειφόρου διαχείρισης ολόκληρου του γεωλογικού πλούτου της Κύπρου. Διατύπωση προτάσεων για την προστασία, ανάδειξη και προβολή της γεωλογικής κληρονομιάς του Ακάμα και αξιοποίησής της για ανάπτυξη αειφόρου, εναλλακτικού τουρισμού.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ/ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό, ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να φάνε σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν μαζί τους σακουλάκια για συλλογή διάφορων υλικών.
- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα και χρωματιστά.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες για εξόρμηση στο πεδίο.
- Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων παρέχεται από το Κέντρο.